

D130/7/315

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Rovaume du Cambodge

Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

Nation Religion Roi

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

តារាងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ និងតារាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី
ការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម
ដែលបានប្រព្រឹត្តទៀតក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០២/០៧-១២-២០០៧-អវតក/អបជ(៣១)

ចំពោះមុខ:

ចៅក្រម រ៉ូអាន់ គីមសាន, ប្រធាន
ចៅក្រម Rowan DOWNING
ចៅក្រម សំយ ដុល
ចៅក្រម Katinka LAHUIS
ចៅក្រម ហួត តុធី

ឯកសារដើម	
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL	
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/date de reception):	10 / 05 / 2010
ម៉ោង (Time/Heure) :	11:00
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង /Case File Officer/L'agent chargé du dossier:	Ratanak

កាលបរិច្ឆេទ:

១០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១០

សាករណ៍:

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹង
ការដីសេដតាមការសន្តតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹង
ការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវតស៊ូតាង និងការសំអាចដោះលើកស្មុកាង

ដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

សហព្រះរាជអាជ្ញា ជា ណាង Andrew CAYLEY យ៉ែត ថវិយា William SMITH សេង ប៊ុនយាង Anees AHMED	ឯកសារប្រាកដថាមួយច្បាប់តាមច្បាប់ដើម CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME	ជនត្រូវចោទ អៀង សារី
	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ត្រឹមត្រូវ (Certified Date/Date de certification): 10 / 05 / 2010 មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង /Case File Officer/L'agent chargé du dossier: Ratanak	

មេធាវីតំណាងលើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

សហមេធាវីការពារក្តី

នី ចាន់ឌី

ឡោ ជុនធី

អាង ឧត្តម

Mahdev MOHAN
NGUYEN Lyma

ស៊ុន សុវ៉ន

Michael G. KARNAVAS

គឹម ម៉េងឃី

សំ សុខគង់

ម៉ុច សុវណ្ណារី

ហុង គឹមសួន

Elizabeth-Joelle RABESANRATANA

គង់ ពិសី

Annie DELAHAIE

គង់ ហេង

Philippe CANONNE

Silke STUDZINSKY

Martine JACQUIN

Olivier BAHUGNE

Fabienne TRUSSES-NAPROUS

Marie GUIRAUD

Françoise GAUTRY

Patrick BAUDOIN

Issabelle DURAND

ជេត វណ្ណសី

Christine MARTINEAU

ពេជ អង្គ

Laure DESFORGES

Julien RIVET

Ferdinand DJAMMEN

Pascal AUBOIN

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការសម្រេចរបស់
ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលយកបណ្តឹងរបស់ ក.ស.ច.ស ទៅតាម
និងការសំអាង ទៅលើកត្តាដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក) បានទទួល “បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើសុំ របស់ អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាងទៅលើ ភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម” ដែលសហមេធាវីជនត្រូវចោទបានដាក់ជូននៅ ថ្ងៃទី១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍)^១។

I. ប្រវត្តិសិក្ខា

១. នៅថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ សហមេធាវីជនត្រូវចោទបានដាក់សំណើមួយជូនសហចៅ ក្រមស៊ើបអង្កេត ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាងទៅលើ ភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម (សំណើសុំទី១)^២។

២. នៅថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានជូនដំណឹងជាផ្លូវការដល់សហ មេធាវីជនត្រូវចោទថា “ក្នុងប៉ុន្មានថ្ងៃខាងមុខនេះ” ខ្លួននឹងចេញដីកាសម្រេចដែល “នឹងឆ្លើយតបទៅ នឹងបញ្ហាទាំងឡាយដែលសហមេធាវីបានលើកឡើង”(លិខិតរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចុះថ្ងៃ ទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩)^៣ ហើយនៅថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

^១ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាបដិសេធរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើសុំរបស់ អៀង សារី ទាក់ទងនឹង ការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាងទៅលើភស្តុតាងដែលបានមកតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម ចុះថ្ងៃ ទី១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩, ឯកសារ D130/7/3 ។

^២ សំណើសុំរបស់ អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាងទៅលើភស្តុតាង ដែលបានមកតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩, ឯកសារ D130/7។

^៣ “ចម្លើយតបទៅនឹងលិខិតចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និង ការសំអាងទៅលើភស្តុតាងដែលបានមកតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម” ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩, ឯកសារ D130/7/1។

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម ៣

បានចេញ “ដីកាសម្រេចលើការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងដែលបានមក ឬដែលអាចបានមកដោយការធ្វើ ទារុណកម្ម” (ដីកាសម្រេច)^៤។

៣. នៅថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ សហមេធាវីជនត្រូវចោទបានដាក់សំណើមួយទៀតជូន សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលបានមកតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម (សំណើសុំទី២)^៥។

៤. សហមេធាវីជនត្រូវចោទបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩។

៥. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់សារណាឆ្លើយតបចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ(ចម្លើយតបរបស់សហ ព្រះរាជអាជ្ញា)^៦ នៅថ្ងៃទី២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ។

៦. នៅថ្ងៃទី៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានណែនាំឱ្យសហមេធាវីជនត្រូវចោទ បញ្ជាក់ពី ទស្សនៈរបស់ខ្លួនពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានៃភាពអាចទទួលយកបាន ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានលើក ឡើងក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួន (សេចក្តីបង្គាប់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ)^៧។

^៤ ដីកាសម្រេចលើការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងដែលបានមក ឬដែលអាចបានមកដោយការធ្វើទារុណកម្ម ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារលេខ D130/8។

^៥ លិខិតសុំរបស់ អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាងទៅលើភស្តុតាង ដែលបានមកតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម ចុះថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ D130/7/2។

^៦ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការបដិសេធតាមការសន្មត របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទៅលើសំណើរបស់ខ្លួន ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការ សំអាងទៅលើភស្តុតាងដែលបានមកតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម ចុះថ្ងៃទី២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ D130/7/3/2។

^៧ សេចក្តីបង្គាប់ដល់សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទ អៀង សារី ឱ្យបញ្ចេញមតិយោបល់លើបញ្ហាស្តីពីភាពអាចទទួល យកបាន ដែលបានលើកឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញានៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ D130/7/3/3។

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម ^៨

៧. សហមេធាវីជនត្រូវចោទ បានដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួន (ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវី)^៨ នៅ ថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ។

II. សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់តាតិ

៨. ក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន សហមេធាវីបានស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ១) ប្រកាសទទួលយក បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ២) បើកសវនាការសាធារណៈ ៣) ច្រានចោលដីកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី និង៤) បង្គាប់ឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដាក់ព័ត៌មាន ដែលសហមេធាវីបានស្នើក្នុងសំណើសុំទី១ចូលក្នុងសំណុំរឿង និងដូចបានបញ្ជាក់ក្នុង កថាខណ្ឌទី២ នៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ^៩ ។

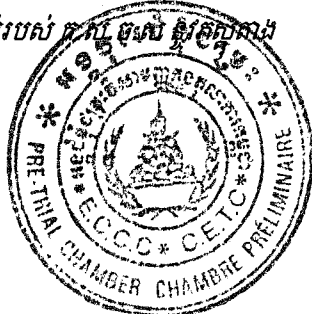
៩. សហមេធាវីជនត្រូវចោទបានអះអាងថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបាន តាមវិធាន ៥៥(១០) និងវិធាន ៧៤(៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ថាជា “បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបដិសេធតាម ការសន្មតលើសំណើសុំបើកកិច្ចស៊ើបសួរ”។ សហមេធាវីបានអះអាងថា “ការខកខានរបស់សហចៅ ក្រមក្នុងការសម្រេចលើសំណើសុំនោះ មិនផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យជនត្រូវចោទទទួលបានផលប្រយោជន៍ ដែលជនត្រូវចោទបានស្វែងរកឡើយ”^{១០} ។

^៨ ចម្លើយតបរបស់ អៀង សារី ទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ កសចស នូវសំណើរបស់ អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់ និង ការសំអាងរបស់ ក.ស.ច.ស ទៅលើភស្តុតាងដែលបានមកតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ D130/7/3/4។

^៩ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៥៨។

^{១០} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៤១-៤២។

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

១០. ក្នុងសារណាឆ្លើយតបរបស់ខ្លួន សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះច្រានចោល បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយសារបណ្តឹងនេះមិនអាចទទួលយកបាន^{១១} ហើយបានកត់សំគាល់ថា ១) ប្រសិន បើមេធាវីការពារព្យាយាមតវ៉ានឹងដីកាសម្រេចនោះ នោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនយឺត ក្រោយពេល កំណត់^{១២} និង២) រីឯផ្នែកនៃសំណើដែលមិនបានឆ្លើយតបក្នុងដីកាសម្រេចនោះ គឺជនត្រូវចោទគ្រាន់ តែបានស្វែងរក“ព័ត៌មាន” ពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត តែមិនមែនជាសំណើសុំបើកកិច្ចស៊ើបអង្កេតឡើយ ដូច្នេះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះមិនអាចទទួលយកបានឡើយ^{១៣}។

១១. ក្នុងការឆ្លើយតបរបស់ខ្លួន សហមេធាវីជនត្រូវចោទបានអះអាងថា ដោយសារតែដីកាសម្រេច នោះមិនបានដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានស្នើសុំ និងមិនបានយោងទៅរកសំណើសុំទី១^{១៤} របស់ខ្លួន នាំឱ្យ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបាន។

១២. សហមេធាវីជនត្រូវចោទបានលើកឡើងថា ព័ត៌មានដែលខ្លួនស្វែងរកក្នុងសំណើ ពិតជាបង្កើត បានជាសំណើសុំបើកកិច្ចស៊ើបអង្កេតដែលអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានតាមវិធាន៥៥(១០)និងវិធាន៧៣(៤)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ហើយសហចៅក្រមត្រូវតែចាត់ទុកសំណើទាំងនេះជាសំណើសុំការស៊ើបអង្កេតដែល ត្រូវបើកកិច្ចស៊ើបអង្កេត ដោយសារការគ្មានព័ត៌មានទាំងនេះមានផលប៉ះ ពាល់ផ្ទាល់ទៅលើវិធីវាយតម្លៃ ការសន្និដ្ឋានលើអង្គហេតុរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត^{១៥}។

១៣. សហមេធាវីជនត្រូវចោទបានអះអាងថែមទៀតថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបាន ដោយសារដីកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បំពានសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ជន ត្រូវចោទក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ រាប់បញ្ចូលទាំងសិទ្ធិក្នុងការរៀបចំការការពារ

^{១១} ចម្លើយតបសហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ១១។
^{១២} ចម្លើយតបសហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៤-៦។
^{១៣} ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៧-១០។
^{១៤} ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវី កថាខណ្ឌ ១។
^{១៥} ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវី កថាខណ្ឌ ២-៤។

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់លោក អៀង សារី ក្នុងការស៊ើបអង្កេត និងការសំអាង ទៅលើកសួតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

រឿងក្តីរបស់ខ្លួនផងដែរ។ សហមេធាវីបានបញ្ជាក់ពីលទ្ធភាពថាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ អាចទទួលយក បាន តាមវិធាន២១^{១៦} នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

III. ច្បាប់ជំនុំជម្រះ

១៤. បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះយោងតាមវិធាន ២១, ៥៥(១០), ៧៣, ៧៤(៣) និងវិធាន ៧៥ នៃវិធាន ផ្ទៃក្នុង និងមាត្រា ១៤(៣)(ខ) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ។

IV. ការពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

១៥. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា ក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន សហមេធាវីបានតវ៉ាពីការ បដិសេធតាមការសន្មតលើសំណើរបស់ខ្លួន ហើយសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះ “បង្គាប់ឱ្យសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតបន្ថែមព័ត៌មានដែលមេធាវីការពារក្តីបានស្នើសុំក្នុងសំណើទី១ ទៅក្នុងសំណុំរឿង”^{១៧}។

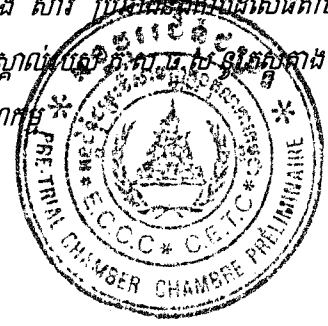
១៦. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សំគាល់ឃើញថា សំណើសុំទី១ ត្រូវបានដាក់ជូននៅថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩។ នៅថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានជូនដំណឹងជាផ្លូវការដល់ សហមេធាវីជនត្រូវចោទថា “ក្នុងប៉ុន្មានថ្ងៃខាងមុខនេះ” ខ្លួននឹងចេញដីកាសម្រេចដែល “នឹងឆ្លើយតប ទៅនឹងបញ្ហាទាំងឡាយដែលសហមេធាវីបានលើកឡើង” ហើយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញ ដីកាសម្រេចនោះ នៅថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩។

១៧. អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិនិត្យឃើញថា ទោះបីជាមានអង្គហេតុថាដីកាសម្រេចនោះមិនបានយោង ជាផ្លូវការទៅរកសំណើសុំទី១ក៏ដោយ ក៏លិខិតផ្លូវការមួយចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ របស់សហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បញ្ជាក់ច្បាស់ថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានចេតនាឆ្លើយតបនឹងសំណើទី១ របស់សហមេធាវី ក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួននោះដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត ដោយមិនចាំបាច់និយាយ

^{១៦} ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវី កថាខណ្ឌ ៥-៧។

^{១៧} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៥៨(ឃ)។

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់បណ្តឹងរបស់លោក អៀង សារី ក្នុងសំណុំរឿង និងការសំអាង ទៅលើកស្តីតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

ដល់ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេច អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញដូច ការកត់សំគាល់របស់សហមេធាវី ដែរ^{១៨} ថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពិតជាបានដោះស្រាយសំណើទី១ក្នុងដីកាសម្រេចរួចហើយ^{១៩}។ ដូច្នោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនបានបដិសេធពេលបញ្ហាទាំង ឡាយក្នុងសំណើទី១ តាមការសន្មតទេ។

១៨. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសង្កេតឃើញថា ដោយសារដីកាសម្រេចមានខ្លឹមសារអនុវត្ត ទូទៅ ដូច្នោះដីកាសម្រេចនេះមានអនុភាពលើជនត្រូវចោទទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ដោយមិនគិត ថាតើសហមេធាវីជនត្រូវចោទបានដាក់ ឬមិនដាក់សំណើទេ ឬថា តើសំណើនោះត្រូវបានចែង ឬមិន បានចែងក្នុងដីកាសម្រេចក៏ដោយ ក៏ជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចនេះ ដែរ^{២០}។ ភាគីមិនបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចនេះ ក្នុងរយៈពេលដូចបានកំណត់ក្នុង វិធាន ៧៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងទេ ហើយភាគីក៏មិនបានស្នើសុំ ពន្យារថេរវេលានេះដែរ។

១៩. ចំពោះករណីសំណើទី២ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសង្កេតឃើញថា ក្រោយពីបានដឹងថាដីកានោះ សម្រេចពីសំណើទី២ លើ“បញ្ហាទូទៅដែលពាក់ព័ន្ធនឹងនីត្យានុកូលភាព និងការប្រើភស្តុតាងដែលបាន មកពីអំពើទារុណកម្មក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចស៊ើបសួរ” សហមេធាវីបានបញ្ជាក់ថា “ខ្លួនលើកយកបញ្ហា ទាំងឡាយដែលស្នើក្នុងសំណើទី១ របស់ខ្លួនមកស្នើឡើងវិញ”។ ខ្លឹមសារសំណើទី២ បង្ហាញថា សហមេធាវីមិនពេញចិត្តនឹង“ចម្លើយទូទៅ” ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបញ្ជាក់ក្នុងដីកាសម្រេច នោះទេ ហើយពួកគេបានទទួលបានចម្លើយពិស្តារជាងនេះ ទៅនឹង “សំណួរជាក់លាក់” របស់គេនៅ ក្នុងសំណើទី១។

^{១៨} សំណើទី២ កថាខណ្ឌទី២។

^{១៩} សូមអានដីកាសម្រេច ជាពិសេស កថាខណ្ឌទី១៩, ២៦, ២៧ និង ២៩។

^{២០} សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលដាក់ដោយ ខៀវ សំផន និងសេចក្តីបង្គាប់ ដល់សហព្រះរាជអាជ្ញា ចុះថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D164/4/7 កថាខណ្ឌ ១២ (អបជ២៤)។ សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម។

២០. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សំគាល់ឃើញថា នីតិវិធីត្រឹមត្រូវសំរាប់ភាគីតវ៉ាពីស្ថានភាពចម្លើយក្នុង ដីកាសម្រេចនេះ គឺបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកានេះ ហើយការដាក់សំណើថ្មីបន្ថែមលើសំណើ មុនដែលត្រូវបានដោះស្រាយក្នុងដីកាសម្រេច មិនមែនជានីតិវិធីត្រឹមត្រូវទេ។ ដោយមិនគិតពីអង្គហេតុ ដូចលើកឡើងនេះ ឧបមាថាសហមេធាវីបានភ័ន្តច្រឡំដោយសារដីកាសម្រេចមិនបានយោងច្បាស់ទៅ រកសំណើទី១ អង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវពិនិត្យថាតើការគ្មានខ្លឹមសារយោងច្បាស់នេះ នឹងនាំឱ្យពួកគេមាន សិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការបដិសេធតាមការសន្មតចំពោះ សំណើទី២ដែរឬទេ។ ដើម្បីកំណត់ពី យុត្តាធិការរបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវចាប់ផ្តើមធ្វើការពិនិត្យមើលស្ថានភាព សំណើដែលពាក់ព័ន្ធ។

២១. សំណើទី២ មិនបានបញ្ជាក់ពីមូលដ្ឋានច្បាប់ដែលគាំទ្រការដាក់សំណើជូនសហចៅក្រមស៊ើប អង្កេតទេ ហើយសំណើនោះមានគោលបំណង “ស្នើសុំព័ត៌មាន” និង“ស្នើដាក់បញ្ជាទាំងឡាយ ក្នុងសំណើទី១ឡើងវិញ”។ សំណើទី១ ក៏មិនបានបញ្ជាក់ពីមូលដ្ឋានច្បាប់ដែលគាំទ្រការដាក់សំណើ ជូនសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតផងដែរ ប៉ុន្តែសំណើនោះមានគោលបំណង ដូចបញ្ជាក់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ គឺ“ស្នើសុំព័ត៌មានជាផ្លូវការ”។ ក្រៅពីនេះ ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១២ខាងលើ ក្នុងបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍នោះ សហមេធាវីបានបញ្ជាក់ថាត្រូវតែចាត់ទុកសំណើរបស់ខ្លួនជាសំណើសុំការស៊ើបអង្កេត ដែលត្រូវតែបើកកិច្ចស៊ើបសួរ ដូចបានកំណត់ក្នុងវិធាន ៥៥(១)។

២២. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា នៅក្នុងសំណើទី១ សហមេធាវីបានស្នើសុំឱ្យសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេត “ផ្តល់សេចក្តីបញ្ជាក់ពីព័ត៌មានដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ១. ថាតើដល់កំរិតណាហើយដែល ក.ស.ច.ស បានទទួលស្គាល់យ៉ាងច្បាស់លាស់នូវភស្តុតាង ដែលមាននៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ដែលរួមបញ្ចូលនូវភស្តុតាង ដែល ទទួលបានមកពីការធ្វើទារុណកម្ម។ ក្នុងចំណោមអ្វីផ្សេងទៀត ដីកានេះមានរួមបញ្ចូលនូវ របាយការណ៍នានា ឬការវិភាគទាំងឡាយដែលយកជាសំអាង ឬបង្កើតឡើងដោយ ក.ស.ព ដែលមានផ្ទុកនូវព័ត៌មានដែលទទួលបានដោយការធ្វើទារុណកម្ម។

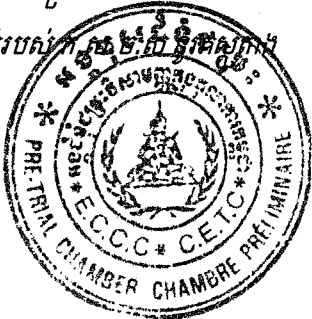
សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

- ២. ថាតើដល់កំរិតណាហើយដែល ក.ស.ច.ស បានទទួលស្គាល់យ៉ាងច្បាស់លាស់ នូវ ភស្តុតាងដែលកើតចេញពីព័ត៌មានដែលទទួលបានពីការធ្វើទារុណកម្ម។
- ៣. ថាតើដល់កំរិតណាហើយដែល ក.ស.ច.ស បានកំណត់នូវបទដ្ឋានស្តីពីអ្វីដែលបង្កើតបាន ជាព័ត៌មានដែលទទួលបានដោយការធ្វើទារុណកម្ម។
- ៤. ថាតើដល់កំរិតណាហើយដែល ក.ស.ច.ស បានបង្កើតសេចក្តីណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់នូវ ព័ត៌មានដែលទទួលបានពីការធ្វើទារុណកម្ម។
- ៥. ថាតើដល់កំរិតណាហើយដែល ក.ស.ច.ស បានប្រើប្រាស់ព័ត៌មានដែលទទួលបានតាម រយៈការធ្វើទារុណកម្ម ដើម្បីធ្វើជាមធ្យោបាយដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានបន្ថែមទៀត។
- ៦. ថាតើដល់កំរិតណាហើយដែល ក.ស.ច.ស មានចេតនាដើម្បីលាតត្រដាងដល់ជនត្រូវ ចោទនូវព័ត៌មានដែលខ្លួនមាន ដែល ក.ស.ច.ស ជឿជាក់ថាព័ត៌មាននោះគឺជាលទ្ធផល នៃការធ្វើទារុណកម្ម ឬដែលកើតចេញពីការធ្វើទារុណកម្ម”។

២៣. តាមការពិចារណាលើគោលបំណងក្នុងសំណើ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា សំណើ ទាំងនោះមិនមែនជា “សំណើសុំបើកកិច្ចស៊ើបសួរ” ដែលស្ថិតក្នុងវិសាលភាពវិធាន ៧៤(៣)(ខ) នៃ វិធានផ្ទៃក្នុង និងតាមខ្លឹមសារដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះកំណត់ក្នុងសាលដីការបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ របស់លោក ខៀវ សំផន^{២១} ស្តីពីសិទ្ធិបកប្រែទេ។ សំណើទាំងនោះ មិនមែនជាសំណើសុំឱ្យសហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបើកកិច្ចស៊ើបសួរ ឬឱ្យអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់ អ.វ.ត.ក ឬនគរបាលយុត្តិធម៌ បំពេញកិច្ចស៊ើបសួរតាមការផ្ទេរសិទ្ធិ ក្នុងគោលបំណងប្រមូលព័ត៌មាន ដែលមានប្រយោជន៍បញ្ជាក់ ការពិតឡើយ។

^{២១} សាលដីការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីទាក់ទង នឹងការបកប្រែ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ កថាខណ្ឌ ២៨ ឯកសារ A190/I/20។
 សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការដកស្រង់តាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ក.ស.ច.ស ថា ព័ត៌មានដែលទទួលបាន តាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

២៤. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សំគាល់ឃើញបន្ថែមទៀតថា ជាទូទៅខ្លួនគ្មានយុត្តាធិការពិនិត្យបញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិធីសាស្ត្រដែលសហចៅក្រមប្រើសំរាប់វាយតម្លៃ ឬទទួលយកភស្តុតាង ក្នុងខណៈដែលពួកគេអនុវត្តភារកិច្ចស្វែងរកការពិតឡើយ។ អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ នៃ វិធានផ្ទៃក្នុង បញ្ហានៃការទទួលយកភស្តុតាង ត្រូវលើកឡើងនៅដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនៃ ដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក្នុងករណីដែលមានដីកាដោះស្រាយដែលបញ្ជូនជនត្រូវចោទ ទៅជំនុំជម្រះ។ មាត្រា ៣២១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ក៏បានចែងអំពីការទទួលយក ភស្តុតាងក្នុងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះដូចគ្នានេះដែរ។ វិធានទាំងនេះផ្តល់ធនធានសិទ្ធិទូលាយដល់ ចៅក្រមជំនុំជម្រះក្នុងការសម្រេចថា តើត្រូវទទួលយកឬមិនទទួលយកភស្តុតាង។

២៥. ផ្អែកលើមូលហេតុទាំងនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ខ្លួនមិនអាចប្រកាសទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ដោយអនុវត្តតាមវិធាន ៥៥ និងវិធាន ៧៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងបានទេ។

២៦. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញបន្ថែមទៀតថា សហមេធាវីក៏បានលើកឡើងផងដែរថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបាន ដោយសារការបដិសេធតាមការសន្មតលើសំណើរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បង្កើតបានជាការបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដែលគ្មានអ្វីអាចសងវិញបានឡើយ ទៅលើសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ ដែល រួមបញ្ចូលទាំង “សិទ្ធិទទួលបានថេរវេលា និងលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សំរាប់រៀបចំការការពារក្តីរបស់ខ្លួន”^{២៦}។ សហមេធាវីបានលើកពីលទ្ធភាពនៃការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះតាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

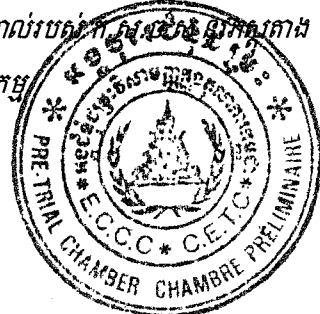
២៧. វិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា៖

“វិធាន ២១: គោលការណ៍ជាសារវ័ន្ត

១. ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា វិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត និងបទបញ្ជារដ្ឋបាលទាំងអស់ជាធរមាន ត្រូវតែបកស្រាយក្នុងន័យការពារជានិច្ចដល់ប្រយោជន៍របស់ជនសង្ស័យ ជនត្រូវចោទជនជាប់ចោទ និង ជនរងគ្រោះ ដើម្បីធានាអំពីសច្ចភាពផ្លូវច្បាប់ និង កិច្ច

^{២៦} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៤៩-៥៥។

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របបព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

ដំណើរការនីតិវិធីប្រកបដោយតម្លាភាព ដោយគិតដល់លក្ខណៈពិសេសរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា និងកិច្ចព្រមព្រៀង។ ក្នុងបរិបទនេះ៖

ក-ដំណើរការនីតិវិធីនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ត្រូវតែមានយុត្តិធម៌ និង ត្រូវគោរពគោលការណ៍ ចំពោះមុខ ហើយត្រូវរក្សាបាននូវតុល្យភាពរវាងសិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងឡាយ។ នីតិវិធីត្រូវធានាឱ្យបាន នូវភាពដាច់ដោយឡែកពីគ្នារវាងអាជ្ញាធរដែលទទួលបន្ទុកការចោទប្រកាន់ និង អាជ្ញាធរដែលទទួល បន្ទុកការវិនិច្ឆ័យទោស។

ខ-បុគ្គលទាំងឡាយដែលរកឃើញថា ស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពស្រដៀងគ្នា និងត្រូវបានចោទប្រកាន់ចំពោះ បទល្មើសដូចគ្នា ត្រូវយកវិធានដូចគ្នាមកអនុវត្ត។

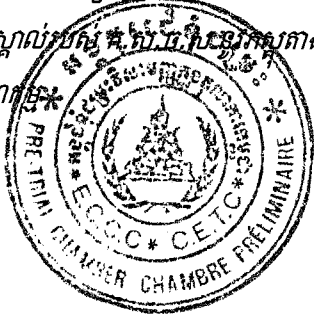
គ-អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ត្រូវធានាថា ជនរងគ្រោះត្រូវទទួលបានការជូនព័ត៌មាន ហើយសិទ្ធិរបស់ជន រងគ្រោះ ត្រូវបានការពារក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការនីតិវិធីរឿងក្តី។

ឃ-ជនណាដែលត្រូវបានសង្ស័យ ឬ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ ត្រូវចាត់ទុកថាគ្មានទោស ដរាបណា ពិរុទ្ធភាពរបស់គេមិនទាន់ត្រូវបានរកឃើញ។ ជនទាំងនេះមានសិទ្ធិទទួលដំណឹងអំពីបទល្មើស ដែល ចោទប្រកាន់ចំពោះខ្លួន និងមានមេធាវីការពារតាមការជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន ហើយនិងនៅក្នុងគ្រប់ ដំណាក់កាលទាំងអស់នៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់គេ អំពីសិទ្ធិនៅស្ងៀមមិនឆ្លើយ តប”។

២៨. អង្គបុរេជំនុំជម្រះត្រូវពិនិត្យថាតើវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង តម្រូវ ឬមិនតម្រូវឱ្យបកស្រាយ ទូលាយអំពីសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនត្រូវចោទ ដើម្បីធានាឱ្យដំណើរការនីតិវិធីមានយុត្តិធម៌ និងបាន ការពារដល់សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទផងដែរ។

២៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា សហមេធាវីបានសង្ខេបព័ត៌មានដែលខ្លួនស្នើសុំដូចខាង ក្រោមនេះ៖

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដីសេដតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស លើការសំអាង និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម។

“ព្រឹត្តិមានស្តីពី នីតិវិធី ឬពិធីការ ដែលស្របទៅក្រុមស៊ើបអង្កេត ប្រើជាបង្អែកក្នុងការសម្រេច ពីភាពអាចជឿជាក់បាននៃចម្លើយសារភាពមួយចំនួន”^{២៣}។

៣០. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ក្នុងច្បាប់ទាំងឡាយដែលអនុវត្តចំពោះ អ.វ.ត.ក ឬ ក្នុង យុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការអន្តរជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមាត្រា ១៤(៣)(ខ) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយដែលចែងថា “អាជ្ញាធរស៊ើបអង្កេតត្រូវ តែផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីនីតិវិធី និងពិធីសារ ដែលខ្លួនប្រើក្នុងអំឡុងពេលស៊ើបអង្កេត” តាមការស្នើសុំរបស់ មេធាវីការពារក្តី ដើម្បីជួយសំរួលដល់ការរៀបចំការការពារក្តីឡើយ។

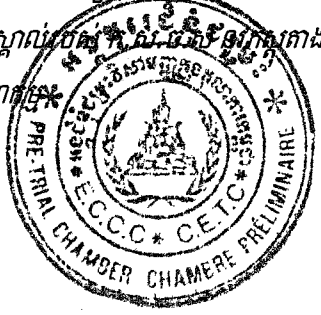
៣១. ដូចដែលសហមេធាវីបានលើកឡើង^{២៤} អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សិទ្ធិរបស់បុគ្គលក្នុង ការមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ការរៀបចំការការពារ រួមមានសិទ្ធិប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយមេធាវី និងឱកាសរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការយល់ដឹងពីលទ្ធផលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ និង មានថេរវេលាសមស្រប សំរាប់រៀបចំការការពារក្តី^{២៥}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ពាក្យថា “លទ្ធផលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ” មានន័យថា លទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេត ដែលរួមមានឯកសារ និងកំណត់ត្រាទាំងឡាយក្នុងសំណុំរឿង ប៉ុន្តែមិនមែនព័ត៌មានស្តីពីនីតិវិធីដែលអាជ្ញាធរស៊ើបអង្កេតអនុវត្តតាមក្នុងការវាយតម្លៃភស្តុតាង ដែល ពួកគេប្រមូលបានឡើយ។

^{២៣} សំណើទី២ ប្រយោគចុងក្រោយ។

^{២៤} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៥០។

^{២៥} ដើម្បីយល់អំពីអត្ថន័យប្លា “សម្ភារៈគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ការរៀបចំការការពារ” សូមអានមាត្រា ១៤(៣)(ខ) នៃកតិកា សញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយ និងយុត្តិសាស្ត្រក្នុងកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស ៖ រឿងក្តី *Aston Little ទល់នឹង Jamaica* លេខ ២៨៣/១៩៨៨, *O.F. ទល់នឹង Norway* លេខ ១៥៨/១៩៨៣, *Wight ទល់នឹង Madagascar* លេខ ១១៥/១៩៨២, *Pietraroia ទល់នឹង Uruguay* លេខ ៤៤/១៩៧៩, *Drescher Caldas ទល់នឹង Uruguay* លេខ ៤៣/១៩៧៩, *Lafuente Penarrieta ទល់នឹង Bolivia* លេខ ១៧៦/១៩៨៤, ច្បាប់អន្តរជាតិសិទ្ធិ មនុស្សអឺរ៉ុប, *សាលដីការរឿងក្តី Campbell and Fell ទល់នឹង UK* លេខ A ៨០ (១៩៨៤), រឿងក្តី *Jespers ទល់នឹង Belgium* លេខ ៨៤០៣.៧៨។

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដិសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់ប្រតិបត្តិការស៊ើបអង្កេត និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម។

៣២. ភាគីនឹងបានឃើញភាពសមតាមវិធានណាញាណនៃការវិភាគភស្តុតាង នៅពេលមានដីកាដោះស្រាយ ដែលត្រូវបានចេញនៅពេលបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ ទោះបីដីកានោះជាដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ឬជាដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ក្តី។ វិធាន ៦៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា ដីកាដោះស្រាយត្រូវតែមានសំណងហេតុគាំទ្រសេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនជនត្រូវចោទទៅជំនុំជម្រះ ឬលើកលែងការចោទប្រកាន់ចំពោះករណីណាមួយ។

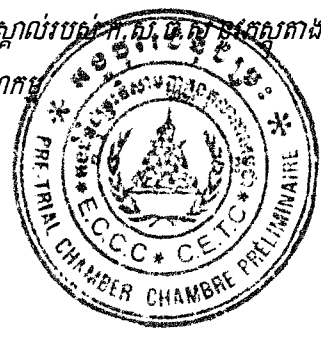
៣៣. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សំគាល់ឃើញថា រហូតមកដល់ពេលនេះ តុលាការបានចំណាយពេលពីរឆ្នាំកន្លះសំរាប់ដំណើរការនីតិវិធីមុនអង្គសេចក្តី ហើយរំពឹងថានឹងចេញដីកាដោះស្រាយ ឱ្យបានមុនផុតរយៈពេលបីឆ្នាំ។ បន្ទាប់ពីចេញដីកាដោះស្រាយ ប្រសិនបើមានដីកាបញ្ជូនកូនក្តីរបស់ខ្លួនទៅជំនុំជម្រះ សហមេធាវីជនត្រូវចោទមានពេលរៀបចំការការពាររបស់ខ្លួន សំរាប់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះតាមរយៈការពិនិត្យភស្តុតាងដែលខ្លួនអាចពិនិត្យមើលបាន^{២៦}។ ដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងមិនពិភាក្សាពិស្តារពីការលើកឡើងថា មេធាវីការពារក្តីមិនមានពេលសមស្រប សំរាប់រៀបចំការការពារក្តីនោះឡើយ។

៣៤. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតផងដែរថា វិធាន ៨៧ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ក៏បានផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យជនត្រូវចោទជំទាស់នឹងការទទួលយកភស្តុតាងក្នុងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះផងដែរ^{២៧}។

៣៥. អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏កត់សំគាល់ផងដែរថា នីតិវិធីដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានអនុវត្តក្នុងការវាយតម្លៃភស្តុតាងសំរាប់ការជំនុំជម្រះ គឺអនុលោមតាមបទដ្ឋានច្បាប់អន្តរជាតិ និងការពារសិទ្ធិជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ផងដែរ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃអ.វ.ត.ក ក៏ទទួលបានឆន្ទានុសិទ្ធិក្នុងការច្រានចោលសំណើសុំដាក់ភស្តុតាង ដូចគ្នានឹងឆន្ទានុសិទ្ធិដែល

^{២៦} វិធាន ៥៥(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

^{២៧} ដើម្បីយល់ច្បាស់ពីបទប្បញ្ញត្តិវិធាន ៨៧ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចូរអានសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការទទួលយកសម្ភារៈ/ឯកសារ ក្នុងសំណុំរឿងជាភស្តុតាង E43/4 កថាខណ្ឌ ៥-៧។ សាលាដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដីសេដតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស លើភស្តុតាង និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

ត្រូវបានផ្តល់ជូនទៅក្រុមនៃសាលាក្តីអន្តរជាតិដទៃទៀតដែរ^{២៨} (គឺសិទ្ធិដកចេញភស្តុតាងដែលបានស្នើឡើង) កាលណាភស្តុតាងនោះ “មិនត្រូវបានច្បាប់អនុញ្ញាត”^{២៩}។ “ច្បាប់ជាធរមាន” នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រាប់បញ្ចូលទាំងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិទាំងឡាយ ដូចជាអនុសញ្ញាប្រឆាំងអំពើទារុណកម្ម^{៣០}ផងដែរ។

៣៦. មាត្រា ១៥ នៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងអំពើទារុណកម្មចែងថា៖

“រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថា ឯកសាររាយការណ៍ទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានកំណត់ថាបានបង្កើតឡើង/ បានមកពីអំពើទារុណកម្ម មិនអាចយកមកសំអាងជាភស្តុតាងក្នុងដំណើរការនីតិវិធីណាមួយឡើយ លើកលែងតែការប្រើប្រាស់ឯកសាររាយការណ៍នេះដើម្បីបញ្ជាក់ថា ការរាយការណ៍នេះត្រូវបានធ្វើ ឡើយដោយការប្រើទារុណកម្មដោយជនដែលត្រូវចោទថាបានប្រើទារុណកម្ម”។

៣៧. នៅថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានកត់សំគាល់ក្នុងសេចក្តីសម្រេចមួយក្នុងរឿងក្តី កាំង ហ្គេតអ៊ាវ ហៅខុច ចំពោះឯកសារដែលបានមកពីអំពើទារុណកម្មថា៖

“ឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នេះ មានកំណត់ត្រឹមតែអង្គហេតុដែលថាឯកសារទាំងនោះត្រូវបានបង្កើតឡើង និងក្នុងករណីដែលសមស្រប ធ្វើជាភស្តុតាងបង្ហាញថាឯកសារទាំងនោះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសារការធ្វើទារុណកម្ម។ ឯកសារទាំងនោះ គឺមិនអនុញ្ញាតអោយយកមកប្រើដើម្បីបញ្ជាក់ការពិតនោះទេ”^{៣១}។

^{២៨} វិធាន ៩៥ នៃវិធាននីតិវិធីនិងភស្តុតាងនៃសាលាក្តីព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសំរាប់អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី និង សាលាក្តីព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសំរាប់ប្រទេសរ៉ូម៉ានី។

^{២៩} វិធាន ៨៧(៣)(ឃ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

^{៣០} ប្រទេសកម្ពុជាបានធ្វើសច្ចាប័នអនុសញ្ញាប្រឆាំងអំពើទារុណកម្ម នៅថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩២។

^{៣១} ចូរអានសេចក្តីសម្រេចអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ E176 កថាខណ្ឌ ៨។

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដីសេដតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម។

៣៨. ទោះបីជាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានសេចក្តីសង្កេតផ្ទុយពីនេះក្នុងដីកាសម្រេច^{៣២} របស់ខ្លួន ក្តី ក៏មាត្រា១៥ នៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងអំពើទារុណកម្ម នឹងត្រូវយកមកអនុវត្តយ៉ាងហ្មឹងម៉ាត់។ គ្មាន ចន្លោះណាមួយដែលបើកលទ្ធភាពឱ្យមានការកំណត់ការពិត ឬឱ្យប្រើសេចក្តីផ្តេងការណ៍ដែលបានមក ពីអំពើទារុណកម្មក្នុងវិធីផ្សេងពីនេះឡើយ^{៣៣}។ នៅពេលដែលខ្លួនបានទទួលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អង្គបុរេជំនុំ ជម្រះសង្កេតឃើញថា ដីកាសម្រេចច្បាប់ដើម និងអត្ថបទបកប្រែជាពីរភាសាទៀត មានអត្ថន័យមិន ស្របគ្នាទេ ជាពិសេសកថាខណ្ឌ១៨៨^{៣៤}ដែលមានសេចក្តីអធិប្បាយជាក់លាក់ក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នេះ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏សង្កេតឃើញផងដែរថា ដោយសារអត្ថន័យផ្ទុយគ្នានេះ ទើបនាំឱ្យមានភាព មិនច្បាស់លាស់ក្នុងការអនុវត្តមាត្រា១៥ នៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងអំពើទារុណកម្ម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង ភស្តុតាងដែលចោទជាបញ្ហាក្នុងដីកាសម្រេច។

^{៣២} ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌ ២៨។

^{៣៣} ប្រវត្តិនៃការរៀបចំសេចក្តីព្រាងមាត្រា ១៥ នៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងអំពើទារុណកម្ម បញ្ជាក់ច្បាស់ពីបញ្ហានេះ។ ចូរអាន ឯកសារ អ.ស.ប UN Doc E/CN.4/1285, ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៨, សេចក្តីសង្ខេបរៀបចំដោយអគ្គលេខាធិការ អ.ស.ប អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់គណកម្មាធិការ លេខ 18 (XXXIV), ឯកសារ អ.ស.ប UN Doc E/CN.4/1314, ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៨, ២២, ឯកសារ អ.ស.ប UN Doc E/CN.4/WG.1/WP.1, ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៩, ឯកសារ អ.ស.ប UN Doc E/CN.4/NGO/213, ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៨, គណកម្មាធិការ សិទ្ធិមនុស្ស សេចក្តីសម្រេចលេខ 1 (XXXIV) ក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី ១៥២៦ នៅថ្ងៃទី៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៨០, គណកម្មាធិការ សិទ្ធិមនុស្ស របាយការណ៍នៃក្រុមការងារស្តីពីការរៀបចំសេចក្តីព្រាងអនុសញ្ញាប្រឆាំងអំពើទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមក លើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្មផ្សេងទៀតដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ទាបបន្ថាប លេខ E/CN.4/1367 ចុះថ្ងៃទី៥ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៨០, កថាខណ្ឌ ៨២។ ការបោះពុម្ពផ្សាយឡើងវិញរបស់គណកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស របាយការណ៍ស្តីពីកិច្ចប្រជុំ លើកទី៣៦ ពីថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ រហូតដល់ថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៨០ ឯកសារ អ.ស.ប UN Doc E/1980/13, E/CN.4/1408 កថាខណ្ឌ ២០៥ ទំព័រ ៥២-៧៣ កថាខណ្ឌ ៨៣។

^{៣៤} អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សំគាល់ឃើញថា បញ្ហានេះត្រូវបានកែតម្រូវក្នុង Zylab ចាប់តាំងពីមានសេចក្តីបង្គាប់ ប៉ុន្តែអត្ថបទ ក្នុងគេហទំព័រ អ.វ.ត.ក មិនទាន់បានកែតម្រូវនៅឡើយទេ។

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដីសេដតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស លើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម

៣៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទដែលមានចែងក្នុងវិធាន ២១ នៃវិធាន ផ្ទៃក្នុង ត្រូវបានការពារយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ដោយក្របខណ្ឌច្បាប់ជាធរមាន ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងសំណង ហេតុខាងលើ។ ហេតុដូច្នោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា វិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងមិនបានតម្រូវ ឱ្យខ្លួនបកស្រាយវិធានផ្ទៃក្នុង តាមវិធីដែលមានន័យថា ខ្លួនគប្បីប្រកាសថាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាច ទទួលយកបានឡើយ។

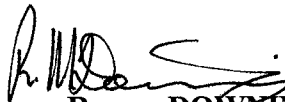

ហេតុដូច្នោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទ៖

មិនទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ។

ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សាលដីកានេះបិទផ្លូវតវ៉ា។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១០

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

Rowan DOWNING និង គុំល Kim CHHUN Katinka LAHUIS ហួត តុំឡី ប្រធាន គីមសាន

សាលដីកាសម្រេចលើការទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងកាបដីសេធតាមការសន្មតរបស់ ក.ស.ច.ស លើសំណើរបស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការទទួលស្គាល់របស់ ក.ស.ច.ស នូវភស្តុតាង ១៧ និងការសំអាង ទៅលើភស្តុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម